

Reggeli Újság

Noviszád, 1940 július 8, hétfő

Urednik — Szerkesztő
ANDRÉE DEZSŐ

21. évfolyam 186. szám

Ciano Berlinben

Megkezdődött a német kancellár és az olasz külügyminiszter nagyfontosságú tanácskozása

A román parlament megkezdte nyári szünetét - Gigurtu a román gazdasági élet átalakulásáról

Berlinből jelenti a német távirati iroda: Ciano gróf olasz külügyminiszter vasárnap délelőtt 10 óra 15 perckor megérkezett az Anhalti-pályaudvarra. Ciano gróft Ribbentrop külügyminiszter fogadta és üdvözölte. Az olasz külügyminisztert elkísérte Berlinbe Buti nagykövet protokolfőnök, valamint az olasz külügyminisztérium több magasrangú tisztviselője. A pályaudvaron Ribbentrop külügyminiszteren kívül jelen volt Alfieri berlini olasz nagykövet, a nagykövetség tagjaival, valamint a fasció és a berlini olasz kolónia képviselői. A szíves üdvözlés után Ciano gróf és Ribbentrop ellépett a pályaudvar előtt felállított díszszázad arcéle előtt, majd a Bellevue-kastélyba mentek. Ciano gróft itt Meissner államminiszter, a Führer elnöki irodájának főnöke fogadta. A pályaudvar és a Bellevue-kastély közti utvonalon a sűrű sorokban álló berlini lakosság lelkes ünnepelésben részesítette az olasz külügyminisztert.

Ciano Hitlernél

Berlinből jelenti a német távirati iroda: Hitler kancellár vasárnap délelőtt 11 óra 30 perckor fogadta Ciano gróf olasz külügyminisztert. Ciano gróf Dörnberg követ protokolfőnökkel és Alfieri olasz nagykövettel hagyta el a Bellevue-kastélyt. A birodalmi kancellári hivatal kapujában az olasz külügyminisztert Meissner államminiszter és Bohrmann, a Führer szá nysegéde üdvözölte.

Hitler kancellár dolgozószobájában Ribbentrop külügyminiszter jelenlétében kezdődtek meg a tárgyalások a Führer és Ciano között. A tárgyaláson jelen volt még Alfieri és Mackensen nagykövet, továbbá Meissner államminiszter és tolmácsi minőségben Schmidt követ.

Az olasz sajtó Ciano utjáról

Rómából jelentik: Valamennyi vasárnap délelőtti olasz lap majdnem teljes címoldalát Ciano gróf Berlinbe érkezésének és annak a diadalmármoros fogadtatásnak szenteli, amelyben Berlin népe Hitler kancellárt részesítette. Az olasz lapok nagybetűs címek alatt méltatják Ciano gróf látogatásának fontosságát a nemzetközi helyzet jelen pillanatában. A Messaggero a Berlinbe érkezésnek rendkívüli jelentőséget tulajdonít azzal a ténnyel kapcsolatban is, hogy az közvetlenül a világ csodálatát kivívó fényes győzelmek másnapján, a harctérről hazatérő birodalmi vezér diadalmas berlini bevonulása után történt. A lap kiemeli, hogy Ciano gróf találkozásával az új Németország vezérével újból ünneplésen megpecsételték a két tekintélyállam egyetértését. Ma már mindenütt tisztában vannak a tengely győzelmének felbecsülhetetlen következményeivel és azzal, hogy a két tengelyhatalom politikája biztosítékul szolgál az új rendnek. Ez az új rend pedig az egyes államokon belül a társadal-

mi jogon, a népek egymásközi viszonyában pedig a nemzetközi jogon alapul.

A ROMÁN PARLAMENT NYARI SZÜNETE

Bukarestből jelenti a német távirati iroda: A román országgyűlést bezárták és ezzel az alsóház és a felsőház megkezdte nyári szünetét. A román országgyűlés bezárása azért nagy jelentőségű, mert most már nyilvánvaló, hogy Besszarábia és Északbukovina átengedéséről — a politikai körök várakozása ellenére — román részről nyilvános parlamenti ülésen már nem lesznek nyilatkozatok.

GIGURTU BESZÉDE

Bukarestből jelenti az Avala: Gigurtu miniszterelnök mint a »nemzet pártjának« elnöke szombat este rádióbeszédet mondott. Kijelentette, hogy Románia gazdasági élete az európai újjárendezés során nagy változásokon megy keresztül. A román gazdasági élet új iránya elsősorban a mezőgazdaság fejlődésétől és tökéletesítésétől

függ. Ami a külpolitikát illeti, Gigurtu hangsúlyozta, hogy a román külpolitikának a tengelyhatalmakhoz való alkalmazkodása befejezett tény. Ez a tájékozódás — mondotta — nem jött véletlenül, hanem megfelel Románia hagyományainak. Ezeket a hagyományokat olyan szempontok szaktolták meg, amelyek nem jószerűek többé és amelyeket a valóság még a mostani vizsály előtt megsemmisített. Szükség van minden román összefogására és egyetértésére, hogy fenntartsuk az ország békéjét és nyugalmát.

LAVAL AZ ALKOTMÁNYREFORMRÓL

Vichyből jelenti az Avala: Laval helyettes miniszterelnök szombat este tájékoztatta az országgyűlés tagjait a küszöbönálló alkotmányreformról. Ezután vita fejlődött ki, amelynek során a képviselők készen nyilatkoztak elfogadni az új politikai rendszert, amely megerősíti az állam tekintélyét és lehetővé teszi Franciaország számára, hogy a mai körülmények között új hivatását betölthesse.

Angol támadások Hollandia ellen

Amszterdamból jelenti az Avala: A német távirati iroda közli:

Az angol légi erő június 1-től július 5-éig 191 támadást intézett holland terület ellen. Ez alkalommal kizáróan a holland polgári lakosságot bombázták. A támadások 90 százaléka olyan városok, falvak és telepek ellen irányult, ahol nincsenek katonai célpontok. A támadásnak 98 halottja és 49 könnyebb sebesültje van. Számos család hajléktalanná vált. Nyolcvanhárom lakóház teljesen elpusztult, 176 épület pedig megrongálódott. A támadások megrongáltak ezenkívül két iskolát, három kórházat, egy elmegyógyintézetet és két templomot.

Az angol bombák sok esetben nyílt mezőkre hullottak le. Ez alkalommal 12 lovat és 55 tehenet megöltek. Az angol repülőket hét esetben vonatokat, nyolc esetben pedig gáz-, villamos- és vízvezetéki berendezéseket bombáztak.

ÚJ BOLGÁR KÖVET MOSZKVÁBAN

Moszkvából jelenti a német távirati iroda: A szovjetkormány megadta a működési engedélyt Stamenov Iván új moszkvai bolgár követnek. (A. A.)

OLASZ LAPVÉLEMÉNY AZ ORÁNI ESEMÉNYEKRŐL

Milánóból jelenti az Avala: A Popolo d' Italia vasárnapi számában többek között ezeket írja: Churchill szerint először az

Egyesült Államok, majd a történelem mond ítéletét az angol flotta oráni kalózkodásáról. Eltekintve attól, hogy az angol hajóhadnak ez a ténye, nem az egyetlen, amely felett ítéletet kell mondani, feltezzük a kérdést, vajjon Amerika illetékes-e arra, hogy ebben az ügyben ítéletet mondjon — kérdi a lap. Véleményünk az, hogy az ítéletet egyesegyedül a tengelyhatalmak mondhatják ki, mégpedig akkor, ha a tengely fegyveres ereje véget vet mindazoknak a gáztetteknek, amelyeket az említett ország a múltban és a jelenben elkövetett. Ami a történelmet illeti, ez nem lesz valami fellebbezési bíróság, mint ahogy Churchill elképzeleti, mert a történelem jól ismeri mindazokat a kilengéseket, amelyeket Nagybritannia véghez vitt.

ATTLEE BESZÉDE

Londonból jelenti az Avala: Attlee lordpecsétőr szombat esti rádióbeszédében többek között ezeket mondotta:

Mi totális háborút viselünk az ellenség ellen. Ha Franciaországnak fel kell támadnia, akkor Nagybritanniának sem szabad elvesznie. Ha Európában a szabadság egyetlen fellegvárát meg kell őrizni, a vár védői nem riadhatnak vissza olyan ténykedéstől, aminőt a helyzet megkövetel. Nemrég tanúi voltunk egy nagy nemzet, Franciaország vereségének. Mindazok szíve, akik szeretik a szabadságot, velünk van.

„Jöjjenek el hozzánk uraim, nagyon szép lesz, ha mielőbb eljönnek!”

— mondta bucsuzóul szerb nyelven dr. Radocsay László magyar igazságügyminiszter

Tegnap reggel hazautaztak a magyar vendégek

Dr. Radocsay miniszter és sikabonyi dr. Angyal Pál Szuboticán nyilatkoztak a sajtó képviselőinek

Beogradból jelentik: Tegnap reggel 8 órakor dr. Radocsay László magyar igazságügyminiszter és sikabonyi dr. Angyal Pál egyetemi tanár, valamint kíséretük visszautazott Magyarországra. Bucsuztatásukra az előkelőségek, minisztériumi küldöttek és követségi főtisztviselőkön kívül megjelent dr. Markovics László jugoszláv igazságügyminiszter, báró Bakách-Besenyey György beográdi magyar követ, Tomics Jevrem Beograd polgármestere, dr. Zsivánovics Toma, a jugoszláv büntető jogászok országos egyesületének elnöke, dr. Hoffmann Sándor, a magyar követség ügyvivője, dr. Bolla Gyula követségi tanácsos, Vasváry ezredes, katonai attasé, dr. Schimdt-Papp Ernő sajtóattasé, dr. Bolgár László, a Magyar Távirati Iroda szerkesztője és más előkelőségek.

Amikor elérkezett a vonat indulásának ideje, dr. Radocsay-nak virágcsokrot nyújtottak át és a magyar és jugoszláv előkelőségek elbucsuztak egymástól. Dr. Radocsay László igazságügyminiszter bucsuzóul szerb nyelven a következőket mondta:

»Dogyite nám, Goszpodo, bitve vrlo lépo ako nám uszkoro dogyite!..«

A MAGYAR IGAZSÁGÜGYMINISZTER NYILATKOZIK SZUBOTICÁN A SAJTÓNAK

Tegnap délután a Beogradból hazatérő Radocsay László dr. magyar igazságügyminiszter és sikabonyi Angyal Pál dr. egyetemi tanár átutazott Szuboticán. A Magyarországra tartó illusztris vendégeket a pályaudvaron Paunovics Vojislav szubotici rendőrfőnök, Miladinovics Szlobodán városelnök-helyettes, Markovics Szelizar, a határrendőrség helyettes főnöke és a sajtó képviselői fogadták. Dr. Radocsay miniszter szalonkocsijában fogadta a hatóságok és a sajtó képviselőit és a Reggeli Újság munkatársának a következő nyilatkozatot adta:

— Öszinte volt az örömöm, hogy viszonzhattam kollégáimnak, Markovics miniszter urnak áprilisban, a magyar fővárosban tett látogatását. Boldog vagyok, hogy sikerült a kapcsolatokat kimélyíteni az igen előkelő jugoszláv jogi körökkel. Angyal professzor előadását éppoly őszinte örömmel fogadták Beogradban, mint ahogyan mi fogadtuk Markovics miniszter ur előadását nálunk.

Megható volt — mondta nyilatkozata további részében dr. Radocsay — az a kedvesség és a baráti érzelmeknek az a sűrű megnyilvánulása, amely a jugoszláv fővárosban való tartózkodásunk ideje alatt végig kísért bennünket. Különösen nagyon értékeljük, hogy a professzor ur előadása olyan kitünő vissz-

hangot keltett az előkelő jugoszláv jogász körökben, amely bizonyára hozzájárul majd ahhoz, hogy a két baráti szomszédsággal élő nemzet közeledését még jobban elmélyítse.

Szinte nehéz volt elutaznom — mondta beszéde végén a magyar miniszter —, olyan őszinte és meleg fogadtatásban volt részem.

Dr. Radocsay László igazságügyminiszter az újságírók kérdésére kijelentette, hogy politikai megbeszéléseket nem tartott, a kormány tagjaival azonban állandó érintkezésben volt. Markovics miniszter vendége volt akit alkalma nyílt megismerni, mint a legkitünőbb, igazán vendégszerető házigazdát.

DR. ANGYAL TANÁR NYILATKOZATA

Ezután sikabonyi dr. Angyal Pál egyetemi tanár nyilatkozott a sajtó képviselőinek. Ő is nagy elragadtatással beszélt a beográdi vendégszerető fogadtatásról és többek között a következőket mondta:

— Nekem, mint a magyarországi jogi egyesületek elnökének és a »Magyar Jogi Szemle« főszerkesztőjének az volt a célom és törekvésem, hogy a jugoszláv jogi körökkel

a kapcsolatokat felvegyem, amint azt már eddig az összes szomszéd-államokkal megtettük és pedig Németországgal, Olaszországgal, Svédországgal és legutóbb, az elmúlt évben Bulgáriával.

Hasonló remény rajzolódott ki előttem most is, amikor az egyik európai híru jugoszláv büntető jogtudóssal, dr. Ivánovics Tomával sikerült közelebbi kapcsolatokat felvennem és sikerült egy eddigelé keveset ismert, igen kitünő jugoszláv büntetőkönyv magyarra való fordításához közreműködését megnyernem. Felvetődött továbbá a jugoszláv-magyar jogi szakosztály megalakítása is, amelynek célja a kölcsönös felvilágosítás és támogatás nyújtása lenne. Igéretet kaptam arra, hogy ennek a szakosztálynak keretein belül

Ivanovics professzor még az ősz folyamán előadásokat fog tartani a Pázmány Péter tudományegyetemen és a jogi egyetemen — fejezte be nyilatkozatát dr. Angyal tanár.

Radocsay László dr. magyar igazságügyminiszter a határról a következő üdvözlő táviratot küldte dr. Markovics László jugoszláv igazságügyminiszternek:

»Mielőtt elhagynám a vendégszerető Jugoszlávia területét, újra tiszta szívből köszönöm azt a kivételesen fényes fogadtatást, amellyel Excelenciád és a jugoszláv királyi kormány az Örök szép fővárosában megtisztelt. Én magasra értékelem a barátságunk és a tiszteletnek e nagyjelentőségű megnyilvánulásait, annál is inkább, mert meggyőződtem arról, hogy ezek a magyar hazám iránt való mély szimpátiának kifejezői.«

Radocsay miniszter végezetül annak a reményének adott kifejezést, hogy a szép szavak és a barátságunk e megnyilvánulásai a közel jövőben már realisabb formában fognak megmutatkozni.

Igy omlott össze Franciaország...

A Times volt párisi tudósítójának érdekes cikke a nagy francia dráma kulisszatitkairól

London, július 3. A Times eddigi párisi levelezője, aki a francia politikai élet alapos ismerőjének számít, részletes cikket írt most lapjában a francia összeomlás háttéréről. Beszámol arról, hogy a francia politikai és katonai vezetésben

a felelősségtől való rettegés uralkodott

s hogy minduntalan véleményeltérések merültek fel, amelyek egyenlenségekhez vezettek, végül pedig az elavult katonai gondolkodásmódhoz való makacs ragaszkodás okozott bajt. Sok generális az elavult módszereket tartotta az egyetlen lehetséges stratégiának s meg a lengyel hadjárat tapasztalataiból sem okultak.

DALADIER ÉS REYNAUD

Az elkövetett hibák sorozata végül természetesen kihatott az erkölcsi ellenállásra. A tábornokok meg voltak győződve katonai gondolkodásuk hibátlanágáról s őket támogatták azok a politikusok, akik épp oly gondtalanul járták politikai utjaikat, mint azelőtt. A hadvezetésnek e módja felett egyre nagyobb lett az elégedetlenség Franciaországban.

Ugyhogy Daladier, »Franciaország erős embere« kénytelen volt Paul Reynaudt,

pénzügyminiszternek bevenni a kabinetbe. A Times levelezője ezután így folytatja:

— A két ember nem fért meg egymással. Május 10-én beszéltem Reynaud-val, aki közben miniszterelnök lett. Igen nyugtalannak találtam. Elmondotta, hogy három-négy nappal ezelőtt beszélt a katonai szakértőkkel a norvégiai eseményekről és

olyan megállapításokat hallott, amelyek őt meggyőzték arról, hogy Gamelin nem lehet tovább generalisszimusz.

Daladier azonban energikusan tiltakozott minden változtatás ellen és visszalépéssel fenyegetőzött, ami politikai krízist okozott volna. Reynaud sajtó visszalépésének gondolatával is foglalkozott. Nehány órával később megkezdődött a német offenzíva, amely a Maas-front áttörésével felfedte Franciaország katonai készültségét. Daladier még mindig vonakodott Gamelin elbocsátásához hozzájárulni.

Gamelint mégis elcsapták

és a kormányt átalakították. Az agg és fáradt Pétain marsall hazája iránti szeretettől eltelve vállalta a feladatot. Pétain barátai Laval és társai voltak és a marsall meg volt győ-

ződve arról, hogy velük és tanácsaikkal szolgálja legjobban Franciaországot.

FÉLELEM ÉS ZAVAR

A frontokon a hadműveletek átmenetileg kedvezőbben alakultak. Weygand »mélyített« védelmi rendszere meglassította az ellenséges előrenyomulást, később azonban lépésről-lépésre megmutatkozott a németek számbeli és anyagbeli túlsúlyának nyomasztó fölénye. Borzalmas

hiány mutatkozott francia oldalon páncélkocsikban, tüzérsgben, gépfegyverben, különösen a tartalék-kütelekeknel.

A heves csaták közepette nem volt lehetséges, hogy a frontba dobott hadianyagot kipihent divízióknak adják át és így történt, hogy ugyanazok az emberek voltak kénytelenek éjjel-nappal harcolni, míg a friss csapatok százezrei tétlenül maradtak az arcvonal mögött. Közben

a front mögött a félelem és a zavar atmoszférája egyre terjedt.

Az utakat a szabálytalanul lezajló evakuálások folytán menekülők özönlötték el. Az utánpótlás nehézségeibe ütközött és a defetizmus ott terjedt el leginkább: a kabinet tagjainál és a hivatalnokoknál, akiknek ezekben az órákban jó példával kellett volna előjárniok. Így tört szíjjel a morál a defetista politikusok suttogásai következtében, míg ugyanakkor a nemzetet az eseményeket illetően a kényelmes tudatlanságban tartották.

Reynaud kétségbeesetten harcolt az ellenállás folytatásáért, míg Laval és Pétain köréi a békötés mellett voltak.

Ezután Pétain

rádióbeszédet tartott, amelyben kijelentette, hogy be kell szüntetni a harcot, ngyanakkor pedig — további ellenállásra szólította fel a csapatokat.

Ez a fából-vaskariká utasítás teljesen szétörtte a frontot. A csapatparancsnokok most már nem tudták, hogy az ellenállást folytatni kell-e, vagy pedig meg kell szüntetni a harcot. Egyes csapattek jöhíszeműen kapituláltak, ugyanakkor a szomszédos kötelekek továbbharcoltak. A német offenzíva pedig példátlan tempóban fejlődött ki és többhelyütt nem is ütközött ellenállásba.

Tegnap reggel megérkezett Beogradba Plotnyikov Andrejevics Viktor, Szovjetoroszország első jugoszláviai követe

Beogradból jelentik: Tegnap reggel félhét órakor megérkezett Beogradba Plotnyikov Andrejevics Viktor, Szovjetoroszország első jugoszláviai követe. Plotnyikov szovjetkövettel együtt érkezett a felesége és leánya, azonkívül a követség első titkára, Patrikajev Nikolájevics Szergej, Morozov sajtóattasé, Balabajev katonai attasé s a követség teljes személyzete.

A szovjet követ fogadtatásán megjelent többek között dr. Mátics Misa, a külügyminisztérium protokollfőnökének helyettese, a sajtóiroda képviselője, polgári és hatósági előkelőségek, valamint igen sok bel- és külföldi újságíró. A vendégek és vendégvárók közti szívélyes üdvözlések után a vendégek elhajtottak a Brisztol hotelba, ahol megszálltak.

Plotnyikov Andrejevics Viktor, Szovjetoroszország első jugoszláviai követe jelenleg negyvenkét éves, 1898-ban született.

Ezermázsás páncélszörnyek gázolják le az ellenséget a modern háborúban

A hadijelentésekben minduntalan szerepelnek a páncélos csapatok. Ezek játsszák a modern felfőző kos szerepét. Nagy sebességük és páncélszörnyek lehetősége teszi őket az ellenséges védelmi vonalakba mélyen behatolva az ellenállási pontokat leküzdjék, az ellenség hátába kerülve a hátsó összeköttetéseket megzavarják, fontos közlekedési pontokat megszállják és így az ellenfél ellenálló erejét megtörve egyúttal visszavonulását is lehetetlenné teszik.

A páncélos csapatok legfontosabb eszköze a harcikosci.

A tulajdonképpeni harcikosciot megkülönböztetjük a páncélgépkocsitól. Míg a páncélgépkocsi elsősorban felderítésre való, addig a tulajdonképpeni harcikosci végrehajtása a harcikosci feladata.

HERNYÓTALP

Ahhoz, hogy súlyos feladatát el tudja végezni, a harcikoscinak három lényeges tulajdonsággal kell rendelkeznie. Ezek: a feltétlen terepjárás, azaz minden úttól való legteljesebb függetlenség, a megfelelő erősségű páncélszörny és végül oly mennyiségű és ürméretű fegyverzet, mely alkalmas a várható ellenséges ellenállási góc elpusztítására.

A terepjárást a láncfalas futószerkezet, a »hernyótalp« teljes mértékben biztosítja. A futólánc tulajdonképpen nem más, mint egy

hajlítható sínnyalva, melyet a harcikosci állandóan lefekett saját kerekei elé.

A megfelelő erősségű páncélszörny nehéz kérdés. Ideális az volna, ha a harcikosci páncélja oly ürméretű fegyver lövedéke ellen nyújtana oltalmat, amilyen ürméretű fegyver a harcikosciába be van építve. Ez az eset azonban nem érhető el a páncélszörny nagy súlya miatt. Amennyit a harcikosci veszít védettségéből az aránylag gyengébb páncélszörny miatt, annyit kell nyernie a kisebb súly következtében elérhető nagyobb mozgékonyaság által.

A harcikosci fegyverzete a 8 milliméteres géppuskától egészen a 15 centiméteres ürméretű lövedékig igen változatos képet mutat.

A harcikosci osztályozása általában súlyuk szerint történik. Eszerint vannak kis (2—3 tonnás), könnyű (3—8 tonnás), közepes (9—16 tonnás) és nehéz harcikosci 20 tonnán felüli súlyban. A legnehezebb ismert harcikosci 92 tonnát, tehát

közel 1000 mázsát nyom.

Az egyes típusokat sorra véve, azt látjuk, hogy a kis és könnyű harcikosci igen nagy — óránként 60 kilométeres — sebességű, főleg géppuskával, kivételes esetekben nehéz géppuskával felszerelt járművek, melyeknek 6—8 milliméteres páncélzata csak a gyalogsági lövedékek ellen nyújt biztos oltalmat. Sérthetlenségük tehát inkább gyors mozgásuknak, mint vértetésüknek köszönhető.

A közepes harcikosci már erősebben páncélosított. Fontosabb részeik 16—24 mm vastag páncéllal vannak borítva. Fegyverzetük a rendes géppuskákhoz kívül nagyürméretű géppuskából (20—25 mm), vagy kisméretű (37—52 mm) ágyukból áll. Sebességük még mindig elég tekintélyes,

óránként 35—40 kilométer.

MOZGÓ VÁRAK

A nehéz harcikosci páncélzata még erősebb. A harcikosci súlyának megfelelően a legfontosabb helyek páncéljának vastagsága 25 mm-től egészen 50 mm-ig terjed. A fegyverzet több normális és nagyürméretű géppuskán kívül kis és közepes ürméretű lövedéket is magába foglal. A nehéz harcikosci könnyebb típusai (20 és 30 tonna között) rendszerint 7.5 cm. ágyúval, míg a nehezebb típusok 10.5 cm. sőt 15 cm-es ágyúkkal vannak felfegyverezve. Az ilyen

mozgó várak sebessége természetesen már lényegesen kisebb, mint az előzőekben felsorolt harcikoscié. Ezekről

15—20 kilométernél nagyobb sebességet nem igen lehet elvárni.

A gyalogság kézi fegyvereivel természetesen védtelenül áll a páncélosokkal szemben. A szükség azonban megteremtette a páncélosok ellenszerét a páncéltörő fegyverekben. Minden korszerűen felszerelt hadseregben megtalálhatók a fegyverek 20 mm-től 47 mm-ig terjedő ürméretben. A páncéltörő fegyverek ma már oly fejlettségi fokozatban állnak, hogy teljesen egyenrangú ellenfelei a páncélos járműveknek. A 47-es páncéltörő ágyú például — kedvező találat esetén 6—800 méter távolságon a legnehezebb harcikosci páncélját is áttöri.

A siker azé, aki jobb idegzetű, nagyobb harci szellemmel eltöltött és jobban kiképzett embert tud a modern fegyverek kezelésére beállítani. A legkorszerűbb harcikosci alkalmazásánál tehát megint csak ott tartunk, hogy a harcot nem a gépek, hanem a gépeket kezelő katonák harci szelleme és elszántsága dönti el.

A marsall, az Óceángyerekek és a tokaji aszu

„Mühelytitkok“ Balbo tábornagy világhírű repülőutjáról

(Budapest, július.) Orbetellóban egy szalonkabátos, cilindres minisztert vártak: nagyképi, feketekabátos urak kíséretében. Elhelyett a hatalmas Caproni repülőgépből ingujjra vetkőzött, csizmás férfi ugrott ki fűgén, sorra ölelte a tisztet, az őrmestereket, a legénységet és ez volt az első kérdése:

— Hogy megy a munka? ... A szabadságomat itt töltöm veletek!

A miniszter, az ingujjra vetkőzött, csizmás férfi Italo Balbo repülő tábornok, olasz királyi légügyi miniszter volt. A Sasfiókok fészket látogatta meg 1930 júliusában Orbetellóban, mert már nagyon, nagyon kíváncsi volt az »Óceángyerekekre.« Erről, a világ minden nyelvére lefordított híres könyvében (Stormi in volo Sull'Oceano) különben ezt írja Balbo, a kitűnő pilóta:

»Nagyon elfogott a vágy, hogy ott tartózkodhassam jövőd repülőbajtársaim között. Látni akartam őket munkában a tenger fölött. Már nem értem be a szabadidőmben tett rövid látogatásokkal és mások elbeszéléseivel. Kíváncsi voltam a rajra, repülés közben. Felhasználtam tehát rövid nyári szabadságom idejét, hogy a szabad horizontok és tiszta levegő utáni leküzdhetetlen vágyódásomat összeegyeztessem azzal a tervemmel, hogy eljussak az orbetellói iskolába minden különösebb feltűnés nélkül...«

SZALONKABÁT HELYETT FÜRDŐTRIKÓ

Ezekután a híres repülő tábornok senki csodálkozott azon, hogy Balbo miniszter fürdőtrikóban járt-kelt egész nap, irányította a nagy-

széri óceánrepülés előkészületeit. Mindezt feltűnés nélkül megtehette, mert az egész hidrolán kikötőt magas fal övezte. A bentlakók, az Óceángyerekek, a tábornok sem volt kivétel, nem is voltak kíváncsiak másra, mint a repülésre. Nem kíváncsiak a kerítésen kívül, hiszen még a kiképzés első napján megegyeztek abban, hogy kimenő is csak minden két hétben egyszer lesz.

Ezeket az alig félórás szabadságokat ünnepélyesen »kéthetes vasárnap«-nak nevezték el. A Fekete-, Vörös, Fehér- és Zöldrajok ugyanezen év decemberében zárt katonai kötelekben átrepültek az Atlanti-Óceánt és simán leszálltak Braziliában. Ez volt a repülés történetében az első eset, hogy tizenegy egyforma katonai repülőgép átszelte a végtelen Óceán feletti légtengert.

Igaz, hogy a vakmerő olasz pilóták tábornoktól a káplárig egy évig készültek a világot bámulatba ejtő repülővállalkozásra. Tizenkét hónapon keresztül kemény munka folyt az orbetellói iskolában, nehogy a kitűnő repülők életét, a drága üzemanyagot és a vagyontérő gépeket kockáztassák. A spártai egyszerűsége, ahogy a Sasfiókok fészkeben éltek, mi sem jellemzőbb, minthogy maga a miniszter is

»olyan egyszerűen étkezett és lakott, mint a környékbeli halászok.«

IGY IRTA A KÖNYVÉT

A sokezer kilométeres óceánrepülőút alatt Balbo tábornok vezette a vezérgépet. Pihenése — amikor Cag-

na kapitány másodpilóta vette kezébe a kormányt — abból állott, hogy

lázasan jegyzett mindent, amit látott, amit érzett, amit átélt.

Igy született meg Italo Balbo nagyszerű könyve: »Repülőrajokkal az Óceánon át.« A vastos kéziratot az óceánrepülés után, amikor visszaérkezéskor kiszállt a gép pilótafülkéjéből, a Ducenak adta át. Mussolini miniszterelnök olvasta tehát először — a megérkezés napján — a közel száz képpel tarkított világhírű könyvet. A felvételek külön érdekessége, hogy azokat

utközben, szintén a repülőgépeken hívták elő.

A »Repülőrajokkal az Óceánon át« szédületes könyvkarriert futott be. Akkoriban az öt világrész diáksága, a sportrajongók és a katonák habzsolták mohó kíváncsisággal minden sorát. A hősi halált halt Balbo marsall neve aranybetűkkel került fel a repüléstörténelem külön lapjára. Az akkori olasz légügyi miniszter — a világ legfiatalabb minisztere 34 éves volt — népszerűségére misem jellemzőbb, mint hogy a földkerekség minden nációnak repülőbiztosa »Balbo szakállt« növesztettek.

A TÁBORNAGY MAGYAR BARÁTJA

Az óceánrepülés izgalmas óráiban született könyvét magyar nyelvre Révay József dr. nyugalmozott gimnáziumi igazgató, a kitűnő történész fordította le. Balbo marsall csak néhány szót tudott magyarul, de

kíváncságra felolvasták neki a magyar fordítást.

Mint Libia kormányzója hívta meg vendégül magához Révay Józsefet, aki így emlékezik vissza elöttünk a felejthetetlen afrikai kirándulásra:

— Balbo marsall a legnagyobb emberek egyike volt, akit valaha is ismertem. Közvetlenségét, kedvességét, vendégszeretetét soha sem felejttem el. Külön autóval, segédtszettel lepott meg afrikai látogatásom idejére.

Révay dr. elmondotta még, hogy Balbo marsallnak két szenvedélye volt, a repülés és a régiségkutatás. Gyakran megtörtént, hogy minden előzetes bevezetés nélkül a reggeliző asztal mellől felállott és udvariasan bocsánatot kért:

— Átrepülök csapatszemplére...«

Az »átrepülők« annyit jelentett Balbo marsall nyelvén, hogy öt-hat órát repült valamelyik csapatához magavezette gépén és amikor este visszatért, a fáradtság legkisebb lét sem látta rajta senki.

Libia kormányzójának ha nagyritkán szesziesített fogyasztott,

a tokaji aszu volt a kedvence.

Ezt tudták magyar barátai — köztük Révay József dr. is — és időnként meglepték egy-egy üveggel a nagyszerű italból.

Balbo marsall örökké derűs arcáról eltűnt a mosoly és nem látjuk többet a világ képeslapjaiban az ismert szövegű képet: »Italo Balbo, a vakmerő olasz pilóta legújabb repülőgéppel.«

Majoros Barna

Az iskolán kívüli népszerűsítés, minden egyesület első kötelessége.

A Weygand-vonaltól a fegyverszünetig

A francia összeomlás előzményei

Az elmúlt napok katonai eseményei betetőzték a németek hadi dicsőségét. A francia szárazföldi és légi haderőt megsemmisítően megverték. A kegyelemkövetést az olasz hadüzenet adta meg nem a harc terepén — mert a német seregek önmagukban is meghódították volna az egész európai Franciaországot —, hanem a francia nép lelkében. Az olasz hadüzenet után lett urra a teljes reménytelenség érzése a francia sors intézőiben.

Julius 9-én, vasárnap reggel 10 órakor Weygand a többi között még a következő szavakat intézte katonáihoz: »A haza üdve nemcsak bátorságot kíván tőletek, hanem a tőletek telhető legmákosabb kitartást és a legelszántabb harci szellemet. Az ellenség súlyos veszteségeket szenvedett. Nemsokára kimerül. Elérkezett az utolsó negyedóra. Tartsatok ki szilárdan.«

Másnap, hétfőn délután 6 órakor Mussolini Rómában a Venezia palota erkélyéről bejelentette a hadüzenetet. Ennek megtörténte után Weygand biztatása és bizakodása megszűnt, a francia kormánykörökben pedig a fegyverletétel hívei kerekedtek felül. Reynaud még június 13-án éjjel előtti drámai hangú felhívást intézett Roosevelthez, akinek válasza a francia kormányt nem elégitette ki. Közben június 14-én a németek bevonultak Párizsba, Saarbrückennél betörték a Maginot-vonalba, majd elfoglalták Verdun várát. Június 16-án Reynaud francia miniszterelnök megbukott és addigi helyettese, a 84 éves Pétain tábornagy lépett helyébe, aki már másnap, június 17-én rádiónyilatkozatában a következő kijelentést tette:

»A harcot be kell szüntetni.«

Azóta már a nagy dráma színteréi mögé is bepillanthattunk a francia és az angol kormányok elmentmondó nyilatkozatai nyomán. A franciák az angolokat vádolják azzal, hogy cserbenhagyták szövetségüket, csakis saját érdekeikkel törődtek és nem nyújtottak elegendő segítséget. Azt is állítják, hogy Churchill előzetesen hozzájárult a francia fegyverletételhez. Angol részről mindezt cáfolják és ha meg is értik a francia lépést, de a felmentvényt nem adják meg. Hasonlóképpen vélekedik a francia politikusok harcias csoportja és a francia gyarmati hadsereg több vezetője is.

Bármelyik félnek is van igaza, a döntő tény mégis csak az, hogy a francia ellenállás tökéletesen összeomlott, mégpedig elsősorban a sorozatos német győzelmek következtében, a franciák erkölcsi erejének összeroskadását pedig az olasz hadüzenet nagy mértékben siettetette.

A német előnyomulás irama valóban szédítő volt és természetszerűen fölmerül az a kérdés, vajjon ilyen gyors lett volna-e az ütem akkor is, ha a francia hadvezetés továbbra is a végső ellenállást követelte volna csapataitól és nem ajánlotta volna fel a fegyverszünetet?

HA A FRANCIAK TOVÁBB HARCOLTAK VOLNA

Már korábbi cikkeinkben rámutattunk, hogy a szövetségesek vereségeinek okait: a már békében elhanyagolt fegyverkezésben — különösen feltűnően angol részben — a légi haderő és a páncélos csapatok hatásának föl nem ismerésében, a támadó szellem elposványosításában és az erődítési rendszer helytelen felépítésében találhatjuk meg. A szövetségesek csodálatos módon még a lengyelországi tapasztalatokat sem vették figyelembe és nyolc hónapot úgy-

Van-e még értelme az erődítésnek?

A holland, belga és a francia erődítések kétségkívül nem váltották be a hozzájuk fűzött reményeket. De azért nagy tévedés volna az ellenkező végletbe esni és az erődítések fölött véglegesen pálcát törni.

A német erődítések például kitűnően beváltak, de nemesak azért, mert támadás híján ki sem derülhetett hasznavehetetlenségük, hanem azért, mert csakis a Westwall tette lehetővé, hogy a német haderő a lengyelországi háborút zavartalanul és győzelmesen befejezhette.

Az erődítések egyik nagy értéke az is, hogy aránylag gyöngy erőkkel tarthatók és a főerőt máshol támadásra lehet indítani. Az erődítések egyébként is pusztán létezővel sokszor elriasztják az ellenséget a támadástól, ha pedig ez mégis rászánja magát a rohamra, vagy igen nagy anyagi erőkre van szüksége vagy pedig igen súlyos, véres veszteséget szenvedhet.

A német haderő is kezdetben elkerülte a tulajdonképpeni Maginot-vonalat és a sokkal gyengébb holland, belga és meghosszabbított Maginot- (Daladier-) vonalat támadta meg hatalmas anyagi fölkészültséggel, a zuhanó légi bombázók nagy tömegével, boszorkányos leleményességgel, kitűnő vezetéssel és kiválóan kiképzett vitéz csapatokkal.

Lüttich egyik nagy, korszerű erődjét, az Eben-Emaelt egy különlegesen kiképzett csoport (repülőgépről való leszállással, ködösítéssel, robbantással és talán

szólván elpocsékolta, amely idő alatt a német birodalom lázasan készült a nagy leszámolásra.

Amikor azután a németek már a májusi hadjárat hetedik napján Sedánál 100 km kiterjedésben áttörték a meghosszabbított Maginot-vonalat, a tizenegyedik napon pedig Abbevillénél kettévágták a szövetséges seregeket anélkül, hogy az utóbbiak hatalmas ellen-támadással próbálkoztak volna azt ellensúlyozni: a szövetségesek sorsa Franciaországban meg volt pecsételve. Weygand is hiába próbálkozott újfajta tankelhárító övezetével. A német támadó lendület nem fulladt ki. Ezekután már csak időnyerésről lehetett szó.

De éppen annyira bizonyos, hogy ha a seregek legfelső helyről a makacs ellenállás parancsa helyett azt hallják, hogy »a harcot be kell szüntetni«, akkor már a rendszertelen visszaözlést is igen nehéz megállítani. Még csoda, hogy egyes vitéz francia csapatok az újabb parancsra, német jelentések szerint, még az utolsó napig is szívesen védekeztek. Valószínű tehát, hogy ha nem folynak a fegyverszüneti tárgyalások, a francia ellenállás különösen a Loire mentén és az erődítésekben erőteljesebb lett volna.

lángszórókkal stb.) hódította meg. A tulajdonképpeni Maginot-vonalat Saarbrückentől nyugatra egy aránylag gyöngyebb részén rohamozták meg, olyan időpontban, amikor az egész francia hadsereg a másutt elszenvedett vereség következtében már meg volt rendülve. A Rajna partján pedig akkor sikerült az áttörés a kis erődök vonalán át, amikor már a fegyverszüneti tárgyalások folytak.

Felette valószínű, hogy ha Pétain nem adja ki a végzetes jelszót, sem Metz, sem Nancy nem adja meg magát puskalövés nélkül és az egész Maginot-vonal erődői, valamint a mögöttük levő őrvárak is még hosszú ideig sok német erőt kötöttek volna le.

Egyébként nézetünk szerint a Maginot-vonal erődjeinek az a hátrányuk, hogy ha Achilles-sarkaik: a lőréses és páncéltornyok megsérülnek vagy megbénulnak, a kijáratokat pedig elállja az ellenség, akkor az egész védőrség egérfogóba kerülhet.

A helyesen épített erődnek földalatti berendezésén kívül külső harcállásai is legyenek, amelyekhez több kijárat vezet. A lángszórók ellen is még erősebb nyomású lángszórókkal lehet védekezni. A védőőrséget pedig férfias kiállásra, szemtől-szembe való viaskodásra kell nevelni.

Általában minden harci cselekménynél, a legtökéletesebb harci eszközök világában is, a jövőben is az ember legbelsőbb értéke: az erkölcsi erő fogja a győzelmet biztosítani.

Szines szalag

A svájci »Bund« című újság közlése szerint a genfi rendőrség bünyjeltárának selejtezése közben rábukkantak a világ egyik leghosszabb — szavára. A szót nyilván a bünyjeltár egyik filológus hajlamu tisztviselője kreálta és jegyezte fel arra a papirtasakra, amelyben egy 1906 évben elküvetett gyilkosság színhelyén talált rézgomb huzódott meg. A »szó« így hangzik: »Vierwaldstaetterseedamfschiffahrt-sactiengessellschaftsoberverwaltungs-bureaudienersuniforms-knopf«. Akinek türelme van, számolja meg: hány betű. A szedő irtól pedig ünnepélyesen bocsánatot kérünk!

Az Anglia és Franciaország közötti »széttéphetetlen és bensőséges« viszonyra talán a legjellemzőbb az a vicc, amely több mint két hónappal ezelőtt, 1940 május 11-én jelent meg a »Marianne« című párisi éleclapban.

Egész oldalt betöltő képen látható két tipikusan angol gentleman, akik kényelmes klubszékben ülve pipáznak. Az egyik így beszél:

— Ha meggondoljuk, hogy az ember a lórdnál kezdődik, akkor tulajdonképpen nincs — veszteségünk...

A svéd Aftonbladet közlése szerint, a Népszövetség irattárát már hetekkel előbb Genfből Bordeauxba, innen pedig Amerikába szállították. De nem mint irattárt, hanem mint muzeumi anyagot! A levéltárt ugyanis egy amerikai gyűjtő szöröstülbőröstül megvásárolta és muzeumba akarja elhelyezni. Odavalló!

Ragyogó sajtóhibát fedeztünk fel egy vidéki lap színházi tudósításában, amely egy diszleáadásról számolt be. A cikk eleje arról szólt, hogy a színház előadása előtt X. művész ur a függöny elé lépett és elszavalta Y. ur helybéli szerző — alkalmi ódáját. A közlemény így folytatódott:

»... Az óda elhangzása után a függöny — felhőrdült...«

Megirtuk multkorai számunkban, hogy Charanov budapesti szovjetorosz követ remek luxusautója amerikai márka. A pompás kivitelű kocsi, amely külsejében rendkívül hasonlít a legelőkelőbb márkájú amerikai kocsihoz, tulajdonképpen orosz gyártmány. Ma már az orosz autóipar olyan remek gépkocsikat gyárt, amelyekre méltán büszke lehetne a Chrysler, vagy bármely más amerikai gyáros is.

A szlovák postaigazgatóság új bélyegeket bocsát ki e hónapban 5, 10, 20, 25 és 30 fillér értékben. A bélyegek a Magas Tatra legfestőbb tájait ábrázolják.

Gőzmotoros repülőgépről tartott előadást Hubert Rueschenberg Gőzmotorral hajtott gépkocsit szerkesztett, amellyel nagyon meg van elégedve. Véleménye szerint a robbanómotorok felfedezése következtében elhanyagolták a gőzmotorok továbbfejlesztését, holott ezen a téren még sok tennivaló volna. A gőzmotorral hajtott repülőgépek szerinte kitűnően be fognak válni.

HIREK

MAGYAR SZÜLŐK, MAGYAR ISKOLÁBA IRASSATOK GYERMEKEITEKET!

Házakat döntött romba és vasúti töltést vitt el Délserbiában a pénteki orkán. Pénteken, éppugy, mint a Vojvodinában, Délserbiában is borzalmas erejű orkán pusztított. Az eddigi jelentések szerint Veliko Orasjen a szélviharral kísért felhőszakadás öt házat romba döntött, Dimitrijevic Mika földműves az itéletidőben lelte halálát. A lezuduló hatalmas víztömeg több házat megromgált, néhány dűlőfélben van. Veliko Orasje és Velika Plana között megszünt a vasúti összeköttetés, mert a víz elsodorta a vasúti töltést és hetek telnek bele, amíg a pusztulás nyomait eltakaríthatják.

A debelyácsi rendőrségi fogdában felakasztotta magát egy gornyamuzslyai munkanélküli. Debelyácsról jelentik: Tóth Péter 38 éves gornyamuzslyai munkanélküli pénteken este a crepajai rendőrség átkísérte Debelyácsára. Tóth, mint kiderült, tízennégy északbánati községben több, mint husz személyt megkárosított összesen 1465 dinárral. Crepaján elfogták. Tóth ugy látszik félt a következményektől, mert az éjszaka folyamán egy zsákdarabbal felakasztotta magát a rendőrségi fogda ablakrácsára és reggel, amikor tettét észrevették, már halott volt.

Szlavonbródban eltemették az oszjeki családi dráma áldozatait. Megírtuk, hogy Oszjeken pillanatszerű elmezavarában baltával agyonverte a fiát, lányát és a feleségét, majd pedig öngyilkos lett Pavetics Tomislav gimnáziumi tanár. Szombaton kora reggel Szlavonbródra szállították a családi dráma áldozatainak tetemeit és óriási részvétellel temették el a családi sírboltba.

Igen, de az Igalb torpentinos

Máligyosi hírek. Rendkívül súlyos kerékpárszerencsétlenség történt a nemzetközi uton. Baranyi Ilés gazdálkodó kerékpáron haladt a nemzetközi uton. Vele szemben nagy sebességgel egy ismeretlen férfi száguldott, a két férfi megzavarodott és a következő pillanatban összerohantak. Baranyi csak hosszú idő múltán nyerte vissza eszméletét, az ismeretlen azonban még az orvosnál sem tért magához s így beszállították a szubotici közokórházba. — Vilics Szlobodán községi tisztviselő nagy sebességgel hajtott kerékpárját a nemzetközi uton. A gép első kereke hirtelen nagyobb köre futott és Vilics egyensúlyát veszítve az uttestre zuhant. A tisztviselő olyan súlyos zúzódásokat szenvedett, hogy napokig nem állhat a lábára. — Lakatos Vilmos cigány eperpálinka főzés közben beleesett a forró cefrébe s a lábán borzalmas égési sebeket szenvedett. — Az előjáróság figyelmezteti a lakosságot, hogy illeték fizetés alól csak az udvarokban lévő eperfák termése van mentesítve s az utcáról palinkafőzés céljára szedett epret be kell jelenteni. — Mindazoknak, akiknek buza és tengeri feleslegük van, be kell jelenteni a község házában. A rendelet ellen vétőket szigorúan megbüntetik.

Martonosi hírek. Varga Mihály gazdálkodó tanyáján véres verekedés történt. Varga szolgái, Petrovics Gyura és Petár nevű fia, valamint Kolompár Géza tréfa közben össeszólalkoztak és összeverekedtek. A verekedés hevében Petrovics és a fia kapákkal olyan súlyos sérüléseket ejtettek Kolompáron, hogy be kellett szállítani a kanizsai kórházba. Kolompár állapota súlyos, Petrovicsékat letartóztatták. — Az előjáróság figyelmezteti a lakosságot, hogy akiknek a határ közelében van birtokuk, azok személyi igazolványon kívül zónaigazolványt is váltssanak a kellemetlenségek elkerülése végett. — Gruik Andrásné Novák Emilia 39 éves korában elhunyt, nagy részvét mellett temették. — Piaci árak: A búzát és tengerit a maximális áron árusították. Disznó-hus kilója 14, marhahus 11, csont nélkül 12, borjúhús 14, bárány 11, zsir 18, füstölt szalonna 20, nyers 15 dinár, csirke párja 26—30, kacska 30—35, liba ugyanannyi, zöldbab kilója 4, borsó 3, burgonya 2, meggy 4—6, édes paprika 39, félédes 37, I. osztályú gulyás 33, II. osztályú 39, félig feldolgozott állapotban, örlés alá 26—27 dinár, tej literje 2, tejfel 16, vaj kilója 42, túró 10 dinár.

DEZELYACSAI HIREK: Az illetékes hatóságok figyelmeztetik a lakosságot, hogy a tifusz elleni kötelező oltások megkezdődtek s naponta délután 5—6 óra között tartanak. Minden 10—40 év közötti egyén köteles magát beoltatni, akik az oltásokat elmulasztják, meg lesznek büntetve. — Az Ipartestület keretében működő segédvizsgáztató bizottság előtt Suvak Sztóján-bognár, Petrik György pék, Velimirovics Vojin papucos és Olasz Imre kőműves sikerrel tették le a segéd vizsgát. — Az Ipartestület vezetősége közli, hogy a báni rendelet értelmében az eddigi szabályrendelettel eltérően kovácsoknak, lakatosoknak és géplakatosoknak engedélyezték több inas tartását. Bővebb felvilágosítással az Ipartestületben szolgálnak. Ugyancsak közli a testület vezetősége, hogy mindazok az iparosok, akik önálló iparendelével rendelkeznek s a múlt év vagy jelen év folyamán hosszabb ideig tartó katonai gyakorlaton voltak vagy jelenleg ott vannak s ebből kifolyólag műhelyükben a munka szünetelt, adókövetési kedvezmények végett 15-ig je'entkezzenek az Ipartestületben a hivatalos órák alatt.

Huszonötmillió dinárt örökölték a dubrovniki iskolák, valamint a jótékony és kulturintézmények. 1919-ben Dubrovnikban meghalt Racsics Iván hajógyáros és a felesége. Mivel hozzátartozók nem voltak, úgy döntöttek, hogy több, mint 25 millió dináros vagyonukat a dubrovniki jótékony és kultúregyesületek örököljék. A végrendeletet dr. Polinra bízták, aki a végrendelet értelmében a napokban a következő egyesületeknek juttatta a hagyatékot: dubrovniki kereskedelmi akadémia 4.000.000 dinár, polgári és elemi iskolák 10.000.000, tengerészeti kereskedelmi akadémia 4.000.000 és 2.000.000 dinárt juttattak a város vízvezetékének javítására. A fennmaradt 5.000.000 dinárt a dubrovniki jótékony és kulturintézmények kapták.

BACSPETROVOSZELŐI HIREK. Fischer Lipót Lővi vaskereskedő igen érdekes névtelen levelet kapott. Sok minden van abban a levélben, amit a nyomdafesték nem tűr meg s végül életveszélyes fenyegetéssel zárul azon egyszerű oknál fogva, mivel Lővi nem tart segédet. Lővinek pár nap előtt halt meg a felszabadulás előtt álló tanonca, munkanélküli vasáros segédről nem tud s így még arra sem gondolhat, hogy munkanélküli segéd irta. Átadta a levelet a csendőrségnek. — A katonai igazgatóság fe'elviszi az 1890—1919 évek között született hadköteleseket, hogy könyvecskéikkel rövid időn belül jelentkezzenek a katonai igazgatóság hivatalában. — A Tisza árterületét, a bánátit éppen úgy, mint a bácskai, hatalmas víztömeg borítja. A kiváló termőföldön az idén már nem lehet használni még akkor sem, ha gyorsan visszafolyt volna is a víz. A Tisza szombatira víradóra 2 centimétert apadt. — A szövetséget ezúton is jelenti tagjainak, hogy a sertések ára csökkent. A 170 kilogramon felüliekért legfeljebb 9.50, s az aluliakért 9 dinárt fizetnek. — Nagy Ilés József munkás még 1935-ben elvesztette katonakönyvét. A katonakönyv sok hányódás után a szerkesztőségbe került és honnan a tudósító útján a tulajdonosához. Nagy 1935-ben mint napszámos dolgozott Noviszádon s egy szombat este néhány barátjával nőnek öltözve mutatni ment a kocsmába. A kocsmából a kapitányságra kerültek s ahonnan minden további nélkül Petrovosze'óra szállították. A katonakönyv azóta szintén kereste a gazdáját, míg a szerkesztőség révén helyére nem jutott.

FOTO AMATŐRÜK felvételét legszorábban BARTA I DRUG fotostudio dolgozza ki, Noviszád.

BACSTOPOLAI HIREK. Az anyakönyvi hivatal je'entése szerint az elmúlt hét folyamán négy fiú és három leánygyermek született. Házasságot kötöttek: Kis Lajos—Takács Margittal és Dudás János—Erdélyi Erzsébettel. — Elhaltak: Grgics Dragomir 17 éves, Babi Péter 84 éves, özv. Palusek Péterné szül. Bicskei Margit 78 éves, özv. Rác Mihályné 88 éves, özv. Bün Jánosné 92 éves, Péter Antalné szül. Nagy Agnes 60 éves és Kiskovács Károly 51 éves korukban.

BACSKOGRADISTEI HIREK. A községben állandó a panasz a kerékpárosokra, akik lámpa és csengő nélkül, nekibokrosodva száguldoznak kerékpárjaikon közvetlenül az ablakok alatt vagy a vasúti ligetben és a járókelők vagy sétatők testiépségét állandóan veszélyeztetik. Most az előjáróság komolyan föl hívja a kerékpárosokat, hogy ezzel a rossz és veszedelemes szokással hagyjanak föl, mert akit a rendőrök tetten érnek és följelentenek, szigorúan büntetésben részesítik. — A péntek délutáni zivatar alkalmával nemcsak emberélet esett áldozatul, hanem a község határában az ugynevezett nagy járásban jég is esett s a vetésekben tetemes kárt okozott. Az előjáróság föl hívja a károsult gazdákat, hogy e hó 12-én az esetleges jégkárt az adóosztályon feltétlenül jelentsék be, mely a későbbi bejelentéseket a hivatal nem fogadja el.

Kimerültség

Mint aki fakult éjjelen
A nap kinjából kifogyott
Keresi magát, s nincs jelen
Mozogni nem tud — s nem halott
Homloka mögött a kifáradt ész
Akár jégdarab, oly meredt
Sötétség itatja, hiába néz
Gomolly a chaos, nincs keret
Heggyé türemlik, leomol
Betakar mint egy sirhalom:
Ugy vagyok itt... nem tudom hol...
S csontváram rémlik egy falon
Nem alszom, ébren sem vagyok
A Hold kering együtt velem
Az abiakon tul csillagok
S bennem reszket a félelem
Öklelnék nehéz bánatok
Egy szemrehányás mind a mult
Lejárt már jövőm, nem titok
Unott — előttem multba hullt
Ez hát az egész, gondolom
Nem is, csupán tán érezem
Egy pár kietlen pusztá lom
Éltem tán egyszer?... Sohasem!

SIKAI ALAJOS

«(III)»

KANIZSAI HIREK. Bus Ferenc ujfalu lakos jelentette a rendőrségen, hogy 3 éves kislia eltűnt. A gyermeket az ugynevezett kubbögörben holtan találták meg. Dr. Topolác Milorád városi főorvos a halál okát fulladásban állapította meg. — A városban több panasz hangzott el, hogy a piacra menő s a piacról jövő asszonyok és piaci árusok szárnyasokat visznek be magukkal a templomba s gyakran csipogással, hápogással telik meg a templom az istentisztelet tartama alatt. Kérik az érdekelteket, hogy a jövőben a baromfiaka ne vigyék magukkal be a templomba s ezzel ne zavarják Isten házában magasztos csendjét. — Bakos Pálné Ancsán Emilia 65 éves korában elhunyt. Bakosné földi maradványait nagy részvét mellett helyezték örök nyugalomra.

A noviszádi nyugdíjasok figyelmébe. A noviszádi nyugdíjasok egyesülete ezúton is kéri tagjait, hogy az egyesülettel szembeni fizetési kötelezettségeiknek minden tekintetben eleget tegyenek, mert az alapszabályok értelmében elvesztik temetkezési segélyjogosultságukat mindazok, akik akár csak egy esetben is nem tettek eleget a halálozások alkalmával kötelező befizetéseknek. Ezenkívül legyenek az egyesület tagjai arra is tekintettel, hogy az egyesületi szolgáknak nagy az elfoglaltsága s ezért, ha lakásukról eltávoznak, tagdíjukat s a halálozások alkalmával szokásos befizetést összegeket hagyják valamelyik házbelineél, hogy a szolgáknak ne kelljen egy helyre többször is elmenni.

Érett szőlőfürtök az »üveghegyről.« Neuenahr német fürdőhely ugynevezett »üveghegyéről« most szüretelték az első érett szőlőfürtöket. Az »üveghegyet« 1938-ban építették, s a melegház fűtését az ideil hideg télen már januárban elkezdték. Állandóan 25 és 40 fok között ingadozó, kiegyensúlyozott hőmérséklettel és melegvizes permetezéssel sikerült a szőlő korai virágzását és beérését elérni. Az eredmény olyan biztató, hogy a közeljövőben ugyanazon a szőlőhegyen még két melegházat szándékoznak építeni.

Részjegyzések, adományok a noviszádi Házépítő és Önszegélyző Szövetkezet céljaira

A noviszádi HOSz hivatalos kimutatása szerint újabban a következő részjegyzések és adományok érkeztek a Szövetkezet igazgatóságához:

(Folytatás)

a Sztaribecseji Iparos Olvasókör Hodik Dávid vezetésével: 510 dinárt: Sztaribecseji Iparos Olvasókör, 210 dinárt: Reperger Ferenc gépész, 110 dinárt: Hodik Dávid, Nagy Béla, Nagy Takács Mihály, Nagy Évike, Nagy Dezső, Börsök Béla, Drapos János, Klem József, Berze István, Vasas József, Huszágh Lajos, Brankovics Béla, Nagy András, Lőrinc Lajos, Klóze Imre, Gál Kovács Mihály, Csányi Ferenc, Csányi Sándor, Terék Márton, Kiss János, Schumacher Dezső, »Star« fémipar, öz. Klóde Jánosné, Lux Ferenc, Weinberger Géza, Gombos Miklós, Beretka Franciska, 50 dinárt: öz. Kobrael Istvánné, Bogdánovics Zsivkó, ifj. Kovács Ferenc, Kovács Sándor, Kangrga Péter, Pratzner József, Kókai István, Scher Mihály, Berna József, Milo József, Nagy Dezső, Pratzner Béla, 40 dinárt: Sztankovics Sándorné. — 30 dinárt: Mészárosné, Balzam István, Kovács Illés, Fazekas Jánosné, öz. Sindelyes Károlyné, Klossák Kató és Károly, Nagy Dezsőné. — 25 dinárt: Nagy Pál, Paska István. — 20 dinárt: Kobrael Dezső, Vágó István, Stréf János, Berna Ferenc, Bálint Kálmán, Jáger Péter, Mészáros Péter, Deák Illés, Lukács András, Géhl Béla, Botka Ferenc, N. N., Diénes Vendelné, Guttman N., ifj. Tóth István, Antal Jenő, Zoli Lajos, Tóke Péter, Juhász Béla, Gilvazi Károly, Horváth Dezső, Biró Imre, Mészáros Péter, Szalai Gyula, Várkonyi János, Krajtmar István. — 10 dinárt: Fodor György, Karszki Lajos, Butás, József, Korhec János, Tvarozsna János, Szökő Mihály, Porteleki Lajos, Kádár Mihály, Zavargó József, Mágóri Ignác, Richter Nándor, Hardt Alfréd, Knecht Attila, Szabó Pálné, Hatala Rózi, Schick Márton, Nagy Irénke, Sáfrán Miklós, öz. Horváth Lajosné, Nagy Lajos, Takács Ferenc, Kiss Anti, ifj. Budai Antal. — 8 dinárt: Farkas Béla. — 5 dinárt: Hajpál Ferenc, N. N., Gerber Anika.

A sztaribecseji Első Kugliklub gyűjtése Tancos István elnök vezetésével: 200 dinárt: Tancos István, 100 dinárt: Pece János, Korhec János, 50 dinárt: Bacsko Banatszki Vodna Zadruga, 40 Kangrga Péter. — 20 dinárt: Urbán Károly, Török Tibor, Börsök Béla, Vécsei Károly, Gál Kovács József, Nádudvari Antal, Pétek József, Cseák Károly. — 10 dinárt: Ludmann János, Radics Béla, Sztojanov Pál, Linbek Aurél, Táborosi József, Gál Imre, Pásztor Ferenc, Atyimov Sándor, Beker Béla, Brankovics Sándor, Budisin Sándor, Elek Béla, Várkonyi Mihály, Török Gábor, Szvircevic Sándor, Horváth Simon.

Brankovics Gyula sztari-becseji kereskedő gyűjtése: 110 dinárt: Brankovics Gyula, Huszágh Jenő, Nagy Palóc Mihályné, Ricz Ignác; 100 dinárt: Dudás János Pál fia, Balzam Márton, 50 dinárt: Simonovics Lajos II. adománya, 30 dinárt: öz. Sindelyes Károlyné. — 20 dinárt: öz. Nagy Lajosné, Tonigold János, Gortva M. Ferenc, Kuszli István, Kádár György, Gyuresik István, Szecsődi Pál, Szecsődi Ferenc, Károlyi András, Balaska János, 15 dinárt: Kocsis György. — 10 dinárt: Harangozó István, Drenkovics Imre, Balázs Ferenc, Papp Géza, Szegedi, Megyeri József, Erdélyi József, Dancsó György, Kocsis Ferenc. — 5 dinárt: Dancsó Margitka.

(Folytatjuk)

KÖZGAZDASÁG

Magyar ipari szociálpolitika

A magyar szociálpolitikának nagy elvi vívmánya a legkisebb munkabérek általános bevezetése az iparban. A bérek megállapítása iparáganként paritásos bizottságok révén történik. Az 1935-ben hozott kerettörvény elvi rendelkezéseit a következő évek folyamán átvitték a gyakorlatba és pedig oly sikerrel, hogy jelenleg már az ipari munkásságnak 4/5-e részére vannak legkisebb munkabérek érvényben.

Rövid időn belül az intézmény az egész vonalon megvalósul.

A legkisebb munkabérek megállapítására kiküldött bizottságoknak oly iparágakban, amelyeknél a munkaidő leszállítására is sor kerül a nyolc órai munkaidő bevezetése folytán, a munkások kereseti igényeire is tekintettel kellett lenni.

A bérmegállapító bizottságok feladatukat a szociális és gazdasági szempontok tekintetbe vételével általában szerencsésen oldották meg és az új szociális rendszabályok ugy a munkaviszályok elkerülése, mint a termelés szempontjából sikereseknek mondhatók, amely eredmény annak is köszönhető, hogy azon iparágakban, amelyeknél munkaidőcsökkentést is kellett már végrehajtani, a munkaintenzitás általában emelkedett. Fontos iparágakban, így elsősorban a textiliparban, amely az ipari munkásságnak lényeges részét foglalkoztatja, a hatóság legkisebb munkabérek megállapítása

20—25%-os bérváltozást hozott.

A fizetéses szabadságról szóló rendelkezések szerint a munkás, aki valamely iparvállalatnál egyfolytában egy évig dolgozott, egy heti fizetéses szabadságra tarthat igényt. A szabadság időtartama a szolgálati évek számával nő. A családi munkabérről szóló törvény alapot létesített gyermekpótlékok kiutalása céljából, amely alapot a gyári vállalatok hozzájárulásaiból alimentálják. A gyermekes munkások ezen alapról átlag 5¹/₆-os bérpótlékhoz jutnak.

A bácstopolai paritásos bizottság megállapította a munkabérek az aratás és cséplés idejére

A bácstopolai paritásos bizottság Markusev Milán községi elnök elnököletével ülést tartott, amelyen Jakovlyevics Áron községi főjegyző is részt vett. A bizottság ülésén a munkások képviselőiben Lóczy József és Csöke János jelentek meg, a gazdák képviselői azonban távolmaradtak, habár kellő időben kézhez kapták a meghívókat. A bizottság az aratásra és a cséplésre a következő munkabéreket állapította meg:

Aratási munkák alatt értendő a termés levágása, kévébe kötés, keresztbe rakás, gereblyezés, behordás és asztagrakás, a cséplésnél való segédkezés. Eső esetén a kévék szárítása és újból való összerakása keresztbe.

Mindezen munkájukért a munkások 1/10 részt kapnak a magból és a szalmából, a pelyva kivételével. Konvenció fejében

KÖZÉPOSZTÁLYVÉDELEM — SZOCIÁLIS FELFOGÁS

A szociális gondoskodás természetesen kiterjed a középosztály kis egzisztenciáira is. A kisipar felkarolását a magyar kormány egyik fontos feladatának tekinti és gazdasági intézkedések hosszú sora tesz erről tanúságot. A közszállításokban a kisiparosoknak az öt megillető részt biztosítják, külön hitelintézmények juttatnak a kisiparosoknak a kormány és a főváros ezirányú akciója keretében kedvezményes hiteleket. A kisipari export fejlesztése érdekében a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara keretében exportintézet alakult, amely a magyar kézművesek minőségi áruinak különböző piacokon való terjesztésénél növekvő eredményeket ért el.

A kisiparosoknak a legújabb egyenesadó-reform keretében adókönyvitéseket biztosítottak és ezen réteg érdeklődésében mindinkább tért hódít a gondolat, hogy az öregeségi biztosítást a kisiparosok erre ráutalt rétegeire is ki kell terjeszteni.

A törvényhozási intézkedések természetesen csak részben kifejezői a szociális gondolat elmélyülésének a magyar társadalomban

A fejlődés iránya ezeken az intézkedéseken túl is megnyilvánul.

Ezt mutatja az önkéntes elhatározáson alapuló gyári szociális berendezések növekvő száma, munkás-üdülők, sportegyletek, könyvtárak berendezése, a gyári gondozónők intézményének elterjedése. Ezen szellem megerősödését tanúsítja a szociális kérdéseknek felkarolása az egyetemi tanulmányok keretében és a komoly szociális kutató munka kiépítése. Mindez karöltve az egyetemi diákság settlement-jeivel a szociális megértés ügyét szolgálja és hathatósan hozzájárul az egyes társadalmi osztályok kölcsönös lelki közeledéséhez, nevezetesen a fizikai és a szellemi munkások közötti megfelelő kapcsolatok létesítéséhez.

A paritásos bizottság a kukoricára szóló megállapodás időpontját később fogja kitűzni, amikor a termés arányai jobban kibontakoznak.

A cséplési munkadíjakra vonatkozólag a munkások megbizottai tárgyalásokba bekapcsolódtak a cséplőgéptulajdonosok megbizottaival, Vádóc László, Kókay Elek és Vajó Józseffel. Miután megállapodásra nem tudtak jutni a paritásos bizottság a cséplési munkákra vonatkozóan a következő általános érvényű munkabéreket állapította meg:

A cséplőgéptulajdonosok minden 100 métermáza kicséplelt búzából 4 métermázást adnak a munkásoknak,

akiknek száma annyi kell hogy legyen, hogy a munka menete biztosítható legyen. Az erről szóló jegyzőkönyvet a felek aláírták.

Mennyiségileg gyenge, minőségileg azonban ki-elégítő termés várható a Bánátban

Petrovgrád környékén megkezdődött az aratás

Petrovgrádról jelentik: A hosszú tél és a rendellenes tavaszi időjárás miatt az idén az aratás később. Helyenkint már megpendültek a kaszák, de a Duna-Tisza vidéki Mezőgazdasági Egyesület közlése szerint

a Bánátban hétfőn kezdődik meg a teljes aratás és a hét közepére általánossá válik. A buza terméskilátásai kedvezőbbek, mint ahogy azt májusban remélni lehetett.

Az utolsó két hét kedvező időjárása jótékony hatással volt a kalászkok fejlődésére. Különösen a magasabban fekvő földeken javított sokat az utóbbi napok napos időjárása és itt a termés kedvezőbb. A mélyebben fekvő területeken a júniusi esők károkat okoztak és sok helyen a rozsdad is fel lépett.

Terméseredményekről beszélni egyelőre még korai. Erre nézve már a jövő hét elején közelebbi adatok állanak rendelkezésre, miután az első kévék learatása után több helyen próbacséplést tartanak. Valószínű, hogy

a magasabban fekvő földeken 8—10, alacsonyabb részekben fekvő helyeken 5—6 mázsa lesz a holdankinti átlagermés.

A tavalyi és az idei buzamennyiség közötti nagy különbséget főleg az okozza, hogy télen a fagy nagy károkat okozott és megritkította a búzát, tavasszal pedig az árvíz miatt nagy területek bevetetlenül maradtak vagy az árvíz elpusztította a vetéseket.

A buza minőségét illetőleg sokkal kedvezőbbek a kilátások.

Minőségileg legjobb a bánkúti buzafajta, amely most bebizonyította minőségileg fölényét a dakota, prolik és régi bánáti buza felett. Nagyjából ezt a nemesített minőségi buzafajtát is termelték a Bánátban és az idei év tapasztalatai alapján jövőre már általánosan is ezt fogják termelni. Az idei buzatermés mennyiségére és minőségére egyaránt nagy befolyással volt a műtrágya használata, amelynek hatása a termés mennyiségében és minőségében fokozott mértékben megnyilvánult.

A szalmahozam gyenge lesz.

Kis K
Bud
Idő
B
ará

Buda
délután
sor a
európa
beogr
zett fe
szándé
esetleg
ország
csapat

Mies
mint
vetkez
két cs
kovics
vics, I
Boszo
Ferenc
Csikos
Sárosi
ta, Sár

A B
folytat
sics ka
tanyázi
elég m
10 per
A k
telés
csere

A z
lyes tá
azonba
első fe
jezést.

Q I
továb
munk
a má
ugyne
mely
nitás
már a
velhe
velésr

lagon
mezés
sa ak
jaz ö
való
már

amell
melye
meg,
nek
tartot
szemp
rabka
parce
gyene
gánsz
asztá
lönbő
hetik,
akció
kozna
száma
befoly
hozza
változ

A s
vidék
épüle

»Az
nagy
megn
lentet
kölg
a jüg

Kis Középeurópa Kupa

Budapest: Az első félidőben a Ferencváros-BSK mérkőzés 0:0 arányban fejeződött be

Budapesten az FTC-pályán tegnap délután félhat órai kezdettel került sor a Ferencváros-BSK Kis Középeurópa Kupa visszavágó mérkőzésre. A beográdi BSK 1:0-ás góllal nyert. A mérkőzésen az FTC játékosai a következők voltak: Csikós — Szoyka dr, Polgár — Posa, Sárosi III, Lázár — Biró II, Kiss, Finta, Sárosi dr, Gyetvai.

Mies német játékvezető sijelére több mint 10.000 főnyi közönség előtt a következő felállásban lépett gyeprre a két csapat: BSK: Mrkusics — Sztoilkovics, Dubac — Manola, Dragicsevic, Lehner — Glisovics, Valyarevics, Bozsovcics, Vujadinovics, Nikolic. A Ferencváros felállítása a következő: Csikós — Szoyka dr, Polgár — Posa, Sárosi III, Lázár — Biró II, Kiss, Finta, Sárosi dr, Gyetvai.

A BSK inkább védekező játékot folytatott, védői biztosan őrizték Mrkusics kapuját. A csatárok azonban kint tanyáztak jó posztokon és Csikósnak elég munkát adnak. Mrkusics az első 10 percig nem kapott labdát.

A közönség egyre sürgetőbb követelésére Finta és Sárosi helyet cserélnek és a Ferencváros első veszélyes támadását vezeti.

A zöld-fehérek csapata több veszélyes támadást vezetett, eredményre azonban egyik sem vezetett s így az első félidő 0:0 arányban nyert befejezést.

«(★ ★ ★)»

□ Parcellázás a német élelmiszeripar további javítása érdekében. A munkatáborok felhasználásával és a már évekkal ezelőtt megkezdett, úgynevezett »Öndlandaktion« révén, mely a terméketlen földek hasznosítására irányul, Németország már a háború előtt lényegesen növelhette mezőgazdasági megművelésre alkalmas területeit. A parcellázáson heverő földeknek a népelelmiszeripar érdekében való felhasználása akkor sem ért véget, amikor az összes fontos élelmiszerekkel való önellátást Németországban már régen biztosították. Mindamellett a »Brachlandaktion«-t, amelyet az idején végén indítottak meg, csak háborús intézkedések szánták. Valamennyi német tartományban minden kertészeti szempontból hasznosítható földdarabot megvizsgáltak, s liliputi parcellákra osztva, ugyiszólván ingyenesen bocsátották olyan magánszemélyek rendelkezésére, akik aztán saját »birtokukon« a legkülönbözőbb fűszerekkel termelhetik. Ennek a rendkívül népszerű akciónak eredményei most mutatkoznak. Az élelmiszerbevitel indexszámát természetesen még nem befolyásolják, de mindenesetre hozzájárulnak a családi étlapok változatosabbá tételéhez.

A sajtóhibák néha őszinték. Egyik vidéki lapban olvastuk a következő épületes közleményt:

»Az Ifjúsági Kör hangversenye nagy sikerrel folyt le. A zelnöki megnyitó után a konferenszié bejelentette, hogy most Z. Cornélia ur-nőlggy énekszáma következik, mire a függöny felhőrdült...«

Nyugodt mederben folyt le a szubotícai alszövetség közgyűlése

A Bata belépett a szubotícai alszövetségbe, a szombori csoport bejelentette, hogy csapatai nem vesznek részt a bajnokságokért folyó küzdelmekben

Megválasztották az alszövetség új vezetőségét

A szubotícai alszövetség tegnap délután nyolc órai kezdettel tartotta évi rendes közgyűlést, amelyen az összes alszövetségi egyesületek képviselői tartották magukat.

Az elnöki megnyitó után Szegedinszki Nesztor alszövetségi titkár üdvözölte a megjelenteket, majd terjedelmes titkári beszámolót tartott a szubotícai alszövetség múltévi működéséről.

— Az elmúlt év — mondotta beszámolójában az alszövetségi titkár — az alszövetség alapítása óta a legnehezebb év volt, ugy anyagi, mint sport-szempontról. Ennek

főleg az a krízis volt az oka, mely az egész jugoszláv futballsportban a horvát egyesületek elszakadásával beállott.

Nemcsak az alszövetség, hanem az összes egyesületek is nagyon sok időt elpocsékoltak azokkal a vitákkal és egyenetlenségekkel, amelyeket egyes kluboknak az alszövetségből való kiválása vagy mások kiválási kísérlete okozott, nem esoda tehát, hogy ebben az évben az alszövetség nem fejthetett ki olyan alapos munkát, mint azt az előző évek során tette. Hiszen eddig olyan krízisen még nem ment keresztül az alszövetség, mint ebben az évben. Igaz, hogy az alszövetség vezetőségének erélyes intézkedései véget vetettek annak a bomlási folyamatnak, amelyet egyesek készítettek elő, ez azonban nem jelenti azt, hogy az alszövetség már minden bajon túl van, annál is inkább, mert az elvesztett időt már nagyon nehéz behozni és egyes tényeken már nem lehet segíteni.

A szubotícai alszövetség legsúlyosabb vesztesége kétségkívül a szubotícai Bácska kiválása, amelyet a horvát szövetséghez csatoltak. Benne az alszövetség nemcsak egyik legjobb egyesületét veszítette el, hanem saját hatáskörében megcsontította, anyagi forrásának igen jelentős részétől esett el és kénytelen túrni más klubok egészségtelen versenyt, amely az alszövetség és az alszövetségi egyesületek anyagi hanyatlását fogja eredményezni. Világos tehát, hogy

az alszövetség és az alszövetségi egyesületek nem tűrhetik sokáig ezt a helyzetet, amely csak romlásukat okozza.

Azért mindenkinek kötelessége, hogy közös erővel véget vessen ennek a kibíratatlan helyzetnek. A közgyűlés az új vezetőséget már most utasítsa, hogy minden erejével azon dolgozzon, hogy a normális helyzet visszaálljon és legalább több egyesület ne válljon ki az alszövetség kötelékéből.

Az elmúlt év második legfontosabb eseménye a szombori alosztály megalapítása volt, amellyel a szomborkörnyéki egyesületeken akart segíteni az alszövetség.

Szegedinszki Nesztor főtítkár ezután örömmel számolt be arról, hogy

a borovói Bata SK a szubotícai alszövetséghez csatlakozott,

s ezzel az alszövetség még egy ligacsapatot kapott.

A továbbiak során általános statisztikai adatokkal foglalkozik a titkári jelentés. A közgyűlés a titkári jelentést teljes egészében elfogadta, majd sor került a többi jelentés felolvasására. A közgyűlés valamennyi jelentést elfogadta. A jelentések elhangzása után a vezetőségnek megadták a felmentvényt és a következő új vezetőséget választották meg:

Elnök Rankovics András (ZsAK), első alelnök Strasz Leo mérnök (SZAND), II. alelnök Vermes András (szubotícai Sport), főtítkár Szegedinszki Nesztor, I. titkár Felsz Antal (SZMTC), II. titkár Révész Imre (SZAND), pénztáros Mészáros Antal (szubotícai Sport), másodpénztáros Malisa Géza (SZMTC), igazgatósági tagok: Mateics Milán Apatin, Szerec Jakab szubotícai Sport, Bulyovesics Márkó (SZMTC) Kopilovics Alekszander (Zrinyi-szki), Koncsek Dezső (Rádnicski), Opacsics Vladimir (ZsAK), Berlekovics Sándor (Apatin), Sztojánovics Sztoján szombori ZsAK, Mensch Pál (VSC), Juzbasics Sztoján (Kanizsa), Aradszki Szever (Szentá) és Guelmino Sándor (Szentá). Felügyelőbizottsági tagok lettek: Berger László (SZAND), Ivanics Velyko (Obilics) és Schmidt József (BSE).

Szegedinszki Nesztor főtítkár ezután több megjelent képviselői képviselő határozatára dítványozta, hogy a Dulcisz, VSC, topolai JAK és Csantavir AK csapatát csatolják a szubotícai csoporthoz, hogy a jövőben a szubotícai csapatokkal játszassák le mérkőzéseiket. Erre a lépésre úgy az egyesületeket, mint az alszövetséget az egyesületek anyagi leromlása indította.

A másodosztályú szubotícai csoportot — indítványozta Szegedinszki főtítkár, — úgy mint a szekicsi, feketicsi, málygyosi, szoboráni és vrbázi egyesületeket vagy a Krivaja csoportot, vagy pedig a kanizsai és novaknezeváci (Martonos, Krsztur) csoportot csatolják.

Az alszövetség szombori csoportja bejelentette, hogy

a csapatok a bajnokságokért folyó küzdelmekben nem vesznek részt, mert az ősz folyamán már valószínűleg engedélyezik a szombori alszövetség megalakítását és ezzel a szombori csapatok is kiválnak a szubotícai alszövetség kötelékéből.

Rövid sport hírek

A varazsdini Szlovákia visszalép a Horvát Ligától, de nem csatlakozik a Szerb Ligához sem, mert a jövőben csak nemzetközi mérkőzéseken akar játszani.

A Szürketaxi, a Takács-fivérek csapata, kiesett az NB-ből és feloszlatta profi szakosztályát. Az egyesület Autótaxi SC néven a budapesti alszövetség bajnokságában indul.

A noviszádi Pincér SK alábbi játékosait kérem, hogy ma, hétfőn délután félhat órára jelenjenek meg a ZsAK-pályán, ahol barátságos mérkőzést játszunk a Borbélyok ellen. Polják, Jelkics, Bagrics, Szénási I, Szénási III, Szénási IV, Zsiga II, Zsiga III, Sárközi, Harkányi, Vondracsek, Sijákov, Sztéfánovics, Eregics, Weisz és Gayer. — Karleusa.

A szarajevói Hajduk vezetősége érintkezésbe lépett a moszkvai Dinamo SK vezetőségével és megbeszéléseket folytat arra vonatkozóan, hogy a moszkvai együttes jugoszláviai portyája során kétnapos vendégszereplésre utazzék Szarajevóba.

Tegnap délután Beográdban edzést tartottak a jugoszláv atléták közül mindazok, akiket a jugoszláv atlétikai szövetség kijelölt a budapesti utra. Az edzéseken Sztévánovics, Dimitrijevic, Radonyics, Popovics, Kling, Markovics, Lukács, Dobrovics, Bánics, Kotnik, Fischbach, Gálovics, Röhm, Jovics és Mikics (futás), Lazarevics, Zsivkovics, Lehnert, Gyukics, Gyorgyevics, Romelics, Zsivkovics, Mikics, Lázics (távol-, rud-, magasugrás), Novákovics, Kluet, Márics és Szpáhics (súlydobás), Kluet, Stetinin és Novákovics (diszkoszvetés), Szméida, Kleut, Janc, Jurmovics, Sztákics és Nazimov (gerelyvetés), valamint a 4x100 méteres staféta (Sztévánovics, Jovánovics, Radonyics és Popovics) vett részt.

A borovói Bata, mint hírlík, feloszlatta futballszakosztályát. Borovóban ugyanis az idén nagyon ellanyhult az érdeklődés a futballsport iránt, ami főként a Bata gyenge szereplésének tudható be.

A most megtartott Magyarország-Németország bukósisakos kerékpárverseny 23:23 pontarányban eldöntetlenül fejeződött be. Hosszu évek óta ez az első eset, hogy a magyar bukósisakosok eldöntetlenül vihthattak ki a világ ranglistáján első helyet elfoglaló németektől.

A Jersey Cityben lévő Roosevelt-stadionban Max Baer nehézsúlyú ökölvívóbajnok világbajnoki címének megvédése érdekében összeverekedett Tony Galentoval, akit a nyolcadik menetben a bíró szájsérülés miatt leléptetett. Max Baer legközelebbi ellenfele Joe Louis lesz.

MAGYARORSZÁGI VIZILABDA-BAJNOKSÁG—EREDMÉNYEK

BSE—UTE 3:2 (2:0). A bajnokcsapat veresége nagy meglepetést keltett.

BEAC—NSC 3:1 (1:1).

Reggeli Ujság

a magyarság napilaga

Színház-Film

Csirkepaprikás

Zenés bohózat a noviszádi Református Olvasókör nyári színpadán

A volt beográdi Magyar Színház tagjaiból álló operett együttes, július 13-án, szombaton este Noviszádon vendégszerepelt.

A kitűnő együttes, amelynek tagjai tulnyomó részben hivatásos színészek, Szántó Armand és Szécsény Mihály »Csirkepaprikás« című háromfelvonásos, énekes-táncos bohózatát mutatja be a Református Olvasókör nyári színpadán. Ezzel a darabbal nyitott kaput annak idején a beográdi Magyar Színház amelyben szintén nagy sikert aratott.

A bohózat főszerepelt B. Török Mancsi, Raczkó Ilonka, Weiss Magda, Szalma Erzs, Keresztesi Sándor, Jandek Ferenc, Kóhalmy Pál és Vincze Mihály játsszák. A zenekart Vojtchehovskij Jaroszláv fogja vezényelni. Az előadást reggelig tartó táncmulatság követ.

Tekintettel arra, hogy a »Csirkepaprikás« csak egyszer kerül bemutatásra, a nagy érdeklődésre való tekintettel, ajánlatos a jegyekről előre gondoskodni. Jegyek: 30, 25, 20, 15 és 10 dináros árban Abraham könyvüzletben és a Református Olvasókörben válthatók.

Apróságok

A legkisebb pesti színész nő tudvalevőleg a legnagyobb kutyarajongók egyike a színházi világban. Leghőbb vágya, hogy kiskutyája legyen, persze, fajtiszta diszemb, »aki« okos, ragaszkodó és mulatságos.

A kis művész nő végül is elszánta magát és beállított a belvárosi állatkereskedésbe. Ott nyomban összebarátkozott egy szőr-pamacs-külsejű kutyával s megkérdezte a kereskedőtől:

— Mi az ára ennek a kiskutyának?

— Kétszáz pengő.

— Ilyen sok?

— Hát persze — mosolygott a boltos. — Ez valódi selyempincsi.

A művész nő egy ideig retiküljében kotorászott, aztán reménykedő tekintettel kérdezte:

— És mondja! Műselyemből nincs ilyen?

A komikus elkiáltja magát törzsvendégüljében:

— Fizetni!

— Mi volt kéremalásson?

— Nem tudom.

A pincér csodálkozó arccal néz a művészre, aki így folytatja:

— Egy szalontüdőt rendeltem, de hogy mi volt, azt nem tudtam megállapítani.

DR. FILIPON CREM a legjobb és legelterjedtebb nappali krém. Kapható: gyógyszerárakban, drogériákban, illatszertárakban és kereskedésekben. **APOTEKA KÜCHLER, VRSAC. 2474**

Londonban Serenad cím alatt Schubert életének egy szentimentális szerelmi epizódjából csináltak filmet. A női főszereplő Lilian Harvey, mint kedves és kecses ifjú angol leányka szépen mozog és táncol, különösen a balettszáma ragyogó. Schubertbe meghatóan szerelmes, de nem akar utójában állani és végül megtört szívvel hagyja el a kedélyes Bécs városát.

27 német színpadon kezdődnek meg a szabadtéri játékok. Az estéinkinti elsötétítés és közlekedési korlátozások ellenére Németországban eddig 27 szabadtéri színpad állította össze programját, illetőleg kezdte meg előadásorozatát. Ezen a nyáron a May Károly-ünnepi játékokat, melyek régebben igen sok érdeklődőt vonzottak a szászországi Rathenbe, a Berlin mellett; Werder szabadtéri színpadán rendezik.

Joan Crawford színpadra vág. Hollywoodból jelentik: Joan Crawford megirigyelte a filmsztárok színpadi sikereit és bejelentette a gyárának, hogy szeretne színpadon szerepelni. Előreláthatólag a jövő szezón elején, szeptemberben, fel is lép a Broadway. Még nem találtak alkalmas színdarabot neki.

»Válni akarok« — veszedelmes filmcím. Hollywoodból jelentik: Most fejezték be Hollywoodban a »Válni akarok« című film felvételeit. A főszerepet az ismert amerikai színészházaspár, Dick Powell és Joan Blondell játszotta. Ugy látszik, hogy a film címe és cselekménye rendkívül mély hatást gyakorolt a két főszereplőre, mert az asszony a film felvételeinek befejezése után válóperet indított a férje ellen.

ILIDZSA Bánsági Fürdő
Szarajevo mellett

Nevezetes kénes 50° C. meleg forrás. — Fürdők: kenes, iszap, sós és szénasavas, hidroterápia, szabadfürdő a Zseljeznica folyóban. Gyógyított: idült reumat, izületi gyulladást, idült exudációt, női bajokat, idült borbajokat, isátsát és ideggyógy, verszegénységet, érelmeszesedést, kimerültséget. Szobaárak az elsőrendű bánsági szállodákban: 1 ágyas szoba 35 dinártól 60 dinárig 2 ágyas szoba 45 dinártól 110 dinárig. Földényben 7—21 napi ottartózkodás után 20% 21 napon felüli ottartózkodás után pedig nagyobb engedmény a szállodai szobaárakból. Földényben május-junius, szeptember-október hónapokban 50% engedmény a szobaárakból és minden földényben, 10 napi ottartózkodás után ingyenes vízszatér és megörzött vasuti utazási jeggyel. Szarajevóbol helyi vonatok és autobuszok minden órában közlekednek.

Prospektust küld Ilidzsa fürdőigazgatóság

Prof. Lavedan-féle

RÁNCALTANÍTÓ OLAJ

koncentrált »C« és »F« vitamintartalommal és biológiailag standardizált teknőshormon-komplexummal. Ráncaltanító ereje, bőrfíjtó hatása varázslatos! Ára 45 dinár. Postán költségmentesen szállítja a főlerakat: 100 esztendő Gubauer-patika, Bač. 3032

Reggeli Újság

Érdeklődő kérésre
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Noviszád, Kr. Petra II. (Futóski put) 50
Telefon: 21-37, éjjel 20-58
Félelős kiadó: **Andreo Dezo**
A kiadóhivatal vezetője: **Eliász Ferenc**
Pretposta — Előfizetés:
Egy óra 28— dinár
(kiadó díján 30 din.)
Három óra 80— dinár
(kiadó díján 86 din.)
Félévre 160— dinár
(kiadó díján 172 din.)
Irási svakodnevno - Megjelenik naponta
Post. cékvon. szám — Postacsekk száma:
Beograd, 59.754. Zagreb, 46.692

— Na pupos, — szolt Pali — mára elég volt a muzsikából. Neze, itt a fizetség.

Zsebébe nyult s egy pengőt dobott az asztalra Róka elé, aki színlelt mohósággal kapott utána.

Aztán fölkel s elbucszott a társaságtól.

Pitéli sötét tekintettel nézett utána, ahogy eltávozott.

Ugy rémlett neki, hogy a pupos titkos tekintetet váltott a kucseberrel.

Nem tudta leküzdeni nyugtalanságát s odasugott büntársához:

— Menjünk máshová, Pali. Nem tetszik nekem ez a Vörös Digó.

Spanga helyeslőleg intett a fejével, fizetett s éppen a kalapját tette a fejére, amikor a pupos egy rendőr társaságában váratlanul visszatért.

A rendőr megjelenése iszonyu hatással volt a két gyilkosra.

Arcuk elfehéredett, a foguk vacogni kezdett.

— Föl a kezekkel! — ordította Róka s előre rohanva pisztolyt szegzett a megrémült emberekre. A törvény nevében mindenkit le tartóztatok! Aki moccanni mer, lelövöm!

A két gyilkos közül Spanga tért először magához s rögtön menekülésre gondolt.

Fölrugta az asztalt maga előtt s egy ugrással az udvarra nyúló ajtó előtt teremve, azt fölrántotta s az udvarra rohant.

Róka utána lött, de Spanga gyorsabb volt a golyónál s mire Róka utána vetett magát, az udvaron pislogó lámpa fényénél már csak annvit látott, hogy egy sötét alak tűnik el a földszintes ház padlás yíásában

Izgalmas történet a száz év előtti Budapest mélysegeiből

(101)

»A bűnösök meglakolnak, a jók elveszik jutalmukat.«

Spanga fölszaladt a létrán, beugrott a padlásba, a tető egy nyílásán a tuloldalra kimászott, átszaladt a másik ház tetejére s a tulsó uccára leugorva kereket oldott.

Róka visszaroht a kocsmába, hogy legalább Pitélit el ne szalaszszák.

A nagy, erős ember már-már lebirta a rendőrt, de ekkor váratlanul új ellenfele akadt Kolontiban.

A Vörös Digó odaugrott hozzá s irtózatos öklével egyetlen csapásával leütötte.

Pitéli elterült a padlón. — Kötözzétek meg! — üvöltötte Róka.

A kocsmáros, egy jámbor sváb ember, elképedve nézte a borzasztó jelenetet, amely alig tartott egy perc feléig. Szinte magánkívül volt a megdöbbenéstől, hogy az ő csapásékében ilyesmi történhetik.

De most, Róka kiáltására mozgogni kezdett, kötelet hozott a pult mögül s odanyújtotta Róka felé.

Kolonti meg Róka aztán összekötözték Pitélit, oly alaposan, hogy moccanni sem tudott.

Mici grófnő a sarokba lapulva, kezébe rejtette az arcát és fölsírt az ijedtségtől.

A férfiak dulakodása elremitette, Pali menekülése, a vád, amely ellene elhangzott, összetörte a szívét.

Mikor Pitélit megkötözni látta, ajultán összeesett.

Kolonti részvétellel hajolt le a szegény teremtéshez, fölemelte, lefektette egy asztalra s vizes kendővel törülgetve a homlokát mesztgette.

(Folytatjuk)